

Trần Minh Ký (1855-1900)

Tác Giả: (Trích " Các Nhà Văn Qu&#c Ng&# T&#n Phong " - Hu&#nh Ái Tông)
Thứ Sáu, 22 Tháng 1 Năm 2010 15:51

Trần Minh Ký có biệt hiệu là Thôn Tử, ông sinh ngày 23-10-1855 tại Gia Định, là học trò của Trần Vĩnh Ký.

Ông thông Hán và giỏi Pháp văn, làm thông ngôn cho nhà cầm quyền Pháp, công tác với Trần Vĩnh Ký trên Gia Định báo, Thông Luận Khóa Trình cũng như viết sách dạy Pháp văn.

Trần Minh Ký không đồng ý với ta chú ý rằng ông là môn đệ, ông là người công tác thân cận với Trần Vĩnh Ký, xét qua văn nghiệp, cũng xứng đáng dành cho ông một chỗ đứng trong các nhà văn tân phong chủ quyền.

Ông hành văn cũng bình dân, một mặt như Trần Vĩnh Ký và Huỳnh Tấn Cao, chuyên dịch ch Hán ra quốc ngữ và số đứng văn viết nhiều văn xuôi.

□

Ông có đồng nghiệp:

- Huy chương Hàn Lâm Viện Pháp quốc (Officier d'académie)
- Kim Khánh bội tinh của Nam triều và Hoàng gia Cam Bốt.

Ông mất vào ngày 11-8-1900, một ông đồng nghiệp chôn cất trong nghĩa trang gia đình, nơi Trần Vĩnh Ký Gia Tấn nằm trên đường Lý Thường Kiệt, Gò Vấp, Gia Định (Gôn Trần Y Viện Công Hòa).

□

Văn nghiệp của ông gồm có:

- Phong thôn bá áp khảo
- Lưu học khảo phong
- Truyền gia cách ngôn
- Các văn chôn bôn
- Pháp học tân luận (Cours gradué de Langue-Francaise) 1895
- Recueil de Brochures sur l'histoire de la littérature Annamite, relié 1891

Trích văn:

GÀ ĐON TRON VÀNG

Tham thì thâm. Tôi muốn đến chôn người này là thuật chuyên con gà thôn ông bôn ra để ra một trứng vàng, con gà thôn ông trong mình con gà có một cái kho vàng. Nó đem làm thuật đi, muốn coi thấy cũng giống như gà thôn ông vậy. Ông bôn thân làm cho mình phải một cái quý trứng của mình. (Gia Định báo số 18 ngày 6-5-1882)

NHICA

Ăn vóc học hay

Một ngày một lần

Bớt giận bớt chửi

Truyện Minh Ký (1855-1900)

Tác Giả: (Trích " Các Nhà Văn Quác Ngá Tián Phong " - Huánh Ái Tông)
Thứ Sáu, 22 Tháng 1 Năm 2010 15:51

Cái cái nói nói
Khoe giái khoe khôn
So hán tính thiát
Cáp viác tranh công
Ăn chùng nói váng
Làm nũng khóc la
Nghách cha nghách má
Hiáp trá đánh em
Nhem thêm sáp nhá
Điáu có nói không
Đòi báng đòi ám
Đi tám không ká
Mát lá máy lám
Đóng khám, đóng hám
Đác má đá cháo
Vác gáo gián tián
Bông kiáng vòng chuái
Đòi cái đòi đeo
Leo trèo nháy múa
Chái ráa ráy la
Gán xa nghe tiáng
Làm biáng ngá ngày
Táráy bá hát
Có nát có na
Thácha kính má
Tháng trá mán em
Đái êm trên thuán
Đi đáng dáu dáng
Ra đáng táchánh
Cung kính khiêm nháng
Kátháng ngái mán
Ai đán hái chào
Có sao nói váy
Mát tháy tai nghe
Còn e lám lái
Phác tái cháng cháng
Nên đáng nói báy
Káváy ngái ngay
Mác ai phái cháng
Ngay tháng thiát thá
Viác nhà lán hác
Kátác chán tá
Ngày giáphái tiác
Cáviác làm ăn
Cho báng chúng bán
Viác bán viác buôn

Truyện Minh Ký (1855-1900)

Tác Giả: (Trích " Các Nhà Văn Quác Ngá Tán Phong " - Huánh Ái Tông)
Thứ Sáu, 22 Tháng 1 Năm 2010 15:51

Hác khôn hác khéo
Thêu kiáu vá may
Hàng ngày ra sác
Bánh mác nem bì
Món chi cũng giái
Mái gái gái lành
Ráng danh thác ná
Quân tá hảo cáu
Danh láu háu thá
Dáy đá máy lái
Phen ngái đái ngác
Tráng Minh Ký làm
(Miscelanées sá 8 Decembre 1888 trang 15)

CHáC CáM HáI VáN

Chàng váng hoàng chiáu thú an biên,
Đáa tái Hà kiáu rá thám riêng,
Ngám tháng ãi than ngáng giát láy,
Ân tình xa cách chá há quên.

*

Đái ra tin đát có dá sao!
Mán tráng đáu xuán ám đáng nào !
Dái i bái quánh điều ráu biác láng,
San hô trong tráng bái háng bao.

*

Nái láa thuá áy bát kinh hoàng,
Đám giữ lòng đáu gáp lái chàng;
Lòng ác làm trắng ngoài bián cá,
Hoác làm mây nác chói cao san.

*

Mây móc hàng năm tháy mát cháng,
Hàng năm trắng bián giái soi cùng,
Bay đi bay lái cho gán đác,
Muôn đám tháy nhau káo đái trông.

*

Đáng sá vái vái cách trá thay !
Hán chàng ngoài ái á lâu ngày;
Thuá đi đáa đó lau vàng lá,
Ai ngá hoa mai ná báy cháy.

*

Trám hoa rán rác sám chào xuán,
Ai đó mà xuán giác ká than,
Đáy đát đáng sá vì đó vén,
Bông rái không ká quét đáy đáng.

Trần Minh Ký (1855-1900)

Tác Giả: (Trích " Các Nhà Văn Qu&#c Ng&# T&#n Phong " - Hu&#nh Ái Tông)
Thứ Sáu, 22 Tháng 1 Năm 2010 15:51

*

Thi&#t th&#m xu&#n s&#m l&#i ngoài v&#&#n,
Ôm l&#y t&#n tranh t&#i hoa đ&#&#ng.
Ngâm khúc Giang nam vì đó kh&#y,
Tình sâu xin g&#i th&#u lòng chàng.

*

B&#c ph&#&#ng hi&#m tr&# v&#&#t non sông,
Muôn đ&#m non t&# đ&#t n&#o thông,
Tr&#p b&#c g&#i đ&#u đ&#m áo l&#y,
Ch&# vàng xiêm gi&# th&#y x&#&#i bông.

*

Ba xu&#n h&#ng nh&#n ti&#ng qua sông,
&#y đó ng&#&#i là đ&#t ru&#t trông,
Ch&#a đ&#t dây đ&#n lòng đã đ&#t,
Đã xong m&#i th&#m, khúc ch&#a xong.

*

Chàng nay nh&# thi&#p n&#ng b&#ng non,
Thi&#p cũng nh&# chàng m&#i phút luôn,
M&#t b&#n đ&#t đem dâng cúng chúa,
C&#u tha ch&#ng thi&#p s&#m v&# cùng.

Trần Minh Ký